

ŠPORTOVÝ PORIADOK SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE LETECKÝCH A RAKETOVÝCH MODELÁROV – VŠEOBECNÁ ČASŤ

Tento dokument je v aktualizovanom znení platnom pre rok 2020. Ide o jedinú oficiálnu verziu všeobecných pravidiel pre leteckých a raketových modelárov a táto je zverejnená na stránke <http://www.lermas.sk>.

Pripomienky, námety a návrhy zmien k celému Športovému Poriadku adresujte príslušnej Rade leteckých alebo raketových modelárov prostredníctvom trénera príslušnej kategórie. Zmeny pre ďalší rok je možné podávať do 15. septembra v elektronickej podobe na adresu predseda_lem@lermas.sk (letecké modely) alebo predseda_ram@lermas.sk (raketové modely). Schválenie zmien bude prerokované radami do konca kalendárneho roka.

Tabuľka zmien športového poriadku :

Zmeny v Športovom poriadku 2020 v porovnaní so Športovým poriadkom 2019

Odstavec	Zjednodušený popis zmeny	Platnosť

Obsah:

1. PLATNOSŤ PRAVIDIEL ŠPORTOVÉHO PORIADKU	5
2. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA LETECKÝCH MODELOV	5
2.1. Všeobecná definícia modelu lietadla	5
2.2. Všeobecné charakteristiky modelov lietadiel	5
2.3. Rozdelenie modelov lietadiel	5
2.3.1. Modely pre voľný let	5
2.3.2. Modely pre upútaný let	6
2.3.3. Rádiom riadené motorové modely	6
2.3.4. Modely s elektrickým pohonom	6
2.3.5. Definícia výrazov použitých pre špecifikácie a pravidlá	6
3. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA RAKETOVÝCH MODELOV	7
4. LETECKO A RAKETOMODELÁRSKE ŠPORTOVÉ PODUJATIA	7
4.1. Medzinárodné súťaže FAI	7
4.2. Majstrovstvá Slovenskej Republiky	7
4.2.1. Usporiadanie majstrovstiev republiky	8
4.3. Oblastné majstrovstvá	8
4.4. Seriálové súťaže	8
4.5. Verejné súťaže	8
4.6. Súťaže žiakov	8
4.7. Klubové súťaže	9
4.8. Propagačné podujatia	9
4.9. Verejné modelárske podujatia	9
4.10. Tréningová činnosť	9
4.11. Registrácia súťaží	9
4.12. Zadávanie akcií do kalendára	9
4.13. Schvaľovanie akcií	9
4.14. Zverejnenie propozícií a výsledkových listín	9
4.15. Hodnotenie výsledkov súťaží	10
4.16. Rebríčky	10
4.17. Výkonnostné stupne	11
5. ORGANIZÁCIA SÚŤAŽÍ	13
5.1. Povinnosti organizátora súťaže	13
5.2. Povinnosti súťažiacich	14
5.3. Maximálny povolený počet modelov prihlásených do súťaže	14
5.4. Prerušenie súťaže	15
5.5. Protesty	15
5.6. Diskvalifikácia	16
6. ROZHODCOVIA – ŠPORTOVÍ ODBORNÍCI	16
6.1. Druhy kvalifikácie:	16
6.1.1. Rozhodca – lektor	16
6.1.2. Rozhodca	16
6.2. Rozdelenie rozhodcov	16
6.2.1. Hlavný rozhodca:	16
6.2.2. Bodovači:	17
6.2.3. Štartér:	17
6.2.4. RSO (Range Safety Officer):	17
6.2.5. Časomerači:	17
6.2.6. Ostatní rozhodcovia:	17
7. ÚČASTNÍCI SÚŤAŽÍ	17
7.1. Rozdelenie podľa veku	17
7.2. Účasť na súťažiach	18
7.3. Športové licencie	18
8. POVOLENÉ ODCHÝLKY OD PRAVIDIEL FAI PRI SÚŤAŽIACH NA SLOVENSKU	18
8.1. Všeobecná časť	18
8.2. Trieda F1 - voľne lietajúce modely	18
8.3. Trieda F2 – upútané modely	19
8.4. Trieda F3 – rádiom riadené motorové modely	19
8.5. Trieda F3 – rádiom riadené modely vetroňov	19
8.6. Trieda F4 -makety -kategórie F4B, F4C, F4D, F4E, F4F	19
8.7. Trieda F5 – rádiom riadené modely s elektrickým pohonom	19
9. NÁRODNÉ REKORDY	20
9.1. Podmienky pre priznanie rekordov	20
9.2. Odchýlky od Športového poriadku FAI platné pre národnej rekordy	20
10. BEZPEČNOSTNÉ PRAVIDLÁ	20
10.1. Úvod:	20
10.2. Kompetencie v súvislosti s bezpečnosťou:	20

10.3.	Pravidlo týkajúce sa leteckých modelov a ich častí	20
10.4.	Predletové kontroly	21
10.5.	Pre upútané modely:	21
10.6.	Priebeh letu	21
10.7.	Pre upútané modely:	21
10.8.	Raketové modely	22
10.9.	Letové plochy	22
10.10.	Opatrenia	22
10.11.	Návrhy	22
10.12.	Tréningové lety, exhibície a podobne	22
Príloha 1a (REKORDY) - Tabuľka zatriedení rekordov (zhodná s tabuľkou ABR FAI)		22
Príloha 1a (REKORDY) - Tabuľka zatriedení rekordov		23
Príloha 1a (REKORDY) - Tabuľka zatriedení rekordov, strana 2.....		24
Príloha 1b (REKORDY) - Žiadosť o uznanie rekordu Slovenskej republiky		25
Príloha 1c - Kontrolný list pre žiadosť o priznanie rekordu Slovenskej republiky.....		26
Príloha 3 – POMÔCKA PRE ZOSTAVENIE VÝSLEDKOVEJ LISTINY		29

1. PLATNOSŤ PRAVIDIEL ŠPORTOVÉHO PORIADKU

- a) Za znenie tohto športového poriadku zodpovedá rada Lem.
- b) Návrhy na zmeny všeobecných ustanovení môžu predkladať členovia rady Lem alebo rady Ram, alebo ich prostredníctvom ktorýkoľvek člen LERMAS rade Lem. Rada Lem posúdi predložený návrh a následne o ňom rozhodne hlasovaním. Takéto rozhodnutie rady je možné zrušiť rozhodnutím konferencie, alebo novým rozhodnutím rady, právne účinky zrušenia rozhodnutia nastávajú dňom zrušenia.
- c) Návrhy na zmeny stavebných a súťažných pravidiel národných kategórií a návrhy na zrušenie alebo zavedenie pravidiel nových kategórií, je možné predkladať len prostredníctvom príslušného trénera. Každý návrh zmeny musí obsahovať číslo odstavca, ktorého sa zmena týka, presné znenie návrhu zmeny, zdôvodnenie zmeny a dátum, od ktorého má zmena platiť.
- d) Zmeny v kategóriách, v ktorých sa vyhlasujú majstrovstvá SR, musia platiť najneskôr od 1. januára roku, v ktorom sa podľa zmenených pravidiel budú konať majstrovstvá SR. Zmeny v pravidlách ostatných kategórií, schválené a zverejnené na oficiálnej internetovej stránke LERMAS najneskôr do 30. dňa v mesiaci, v ktorom zasadá rada Lem a môžu platiť už od 1. januára nasledujúceho roku.
- e) Pravidlá novej kategórie budú vždy zaradené ako predbežné. O zmenu na oficiálne pravidlá môže požiadať tréner, do ktorého pôsobnosti príslušná kategória patrí, za týchto predpokladov:
  - V posledných dvoch rokoch nedošlo ku zmene charakteristík modelov a zásadných rysov súťažných pravidiel (počet letov, spôsob hodnotenia atď.).
  - Podľa predbežných pravidiel sa v priebehu troch posledných rokov uskutočnili každoročne najmenej tri súťaže, na ktorých bolo hodnotené vždy aspoň päť súťažiacich s výsledkom lepším ako nula (nutné dokladovať výsledkovými listinami).
  - Predsedníctvo môže zrušiť pravidlá kategórie, v ktorej nebola najmenej dva roky usporiadaná žiadna súťaž, zaradená do kalendára súťaží LERMAS.

2. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA LETECKÝCH MODELOV

2.1. Všeobecná definícia modelu lietadla

Model lietadla je zariadenie ťažšie ako vzduch, daných rozmerov, s motorom alebo bez neho, ktoré nie je schopné niesť človeka, je používaný pre súťažné, športové, alebo rekreačné účely, zásadne odlišné od bezpilotných prostriedkov vyvinutých pre komerčný alebo vládny vedecký výskum, vojenské účely a komerčné využitie.

2.2. Všeobecné charakteristiky modelov lietadiel

Najväčšia letová hmotnosť s palivom.....25 kg

Najväčšia nosná plocha.....500 dm²

Najväčšie plošné zaťaženie.....250 g/dm²

Najväčší zdvihový objem piestového motora (-ov).....250 cm³

Maximálne napätie nezaťaženého zdroja elektrického pohonu.....72 V

Všeobecná max. hladina hluku 96 dB vo vzdialenosti.....3 metre

Všeobecné charakteristiky platia pre všetky kategórie, pokiaľ nie je v stavebných pravidlách jednotlivých kategórií uvedené inak.

2.3. Rozdelenie modelov lietadiel

Športový poriadok rieši rozdelenie modelov podľa národných pravidiel. Rozdelenie modelov podľa pravidiel FAI ostáva súbežne v platnosti aj na súťaže usporiadané podľa tohto Športového poriadku.

2.3.1. Modely pre voľný let

Modely lietadiel, kde po vypustení alebo odpútaní neexistuje možnosť ovládania dráhy letu súťažiacim alebo jeho pomocníkom.

Kategórie:

Typ	Názor	Druh pravidiel
H	Hádzacie klzáky	oficiálne pravidlá
A3	Vetrone	oficiálne pravidlá
P30	Modely s gumovým motorom	oficiálne pravidlá
CO2	Modely s motorom na oxid uhličitý	oficiálne pravidlá
P3	Halové modely s gumovým motorom	oficiálne pravidlá
N50	Halové modely s gumovým motorom	
A6	Halové modely	
V	Vystreľovadlá	oficiálne pravidlá
A1	Vetrone	oficiálne pravidlá

2.3.2 Modely pre upútaný let

Modely lietadiel, ktorých let je riadený aerodynamickými plochami ovládajúcimi polohu a výšku. Pilot stojí na zemi a riadi model dvomi alebo viacerými bezpriet'ahovými drôťmi alebo lankami priamo pripojenými k ovládaciemu systému modelu.

Je povolené použiť riadiacu rukoväť, ktorou sa prostredníctvom riadiacich laniek riadi model a je v priebehu merania možné ju vložiť do vidlice stredového pylónu. Počas vzletu a letu sa nesmie použiť žiaden iný spôsob ovládania výškového kormidla inak, ako lankami.

Kategórie:

UŠ	školné upútané modely – oficiálne pravidlá
Rodeo 2 a 2,5	rýchlostné upútané modely – oficiálne pravidlá
SUM	športové upútané makety – oficiálne pravidlá

2.3.3. Rádiom riadené motorové modely

Modely lietadiel, ktorých let je aerodynamicky riadený plochou alebo plochami ovládajúcimi polohu, smer a výšku. Pilot stojí na zemi a ovláda riadiace plochy a ďalšie zariadenia prostredníctvom rádiového zariadenia.

Kategórie:

RC M2	akrobatické motorové modely – oficiálne pravidlá
RC XXL	obrie RC vetrone aerovlek
RC V2	termické vetrone – oficiálne pravidlá
F3RES	Rádiom riadené modely vetroňov

2.3.4. Modely s elektrickým pohonom

Kategórie:

F5J-400	
F3-ERES	

2.3.5. Definícia výrazov použitých pre špecifikácie a pravidlá

a) Celková nosná plocha

Je daná súčtom plochy krídla a vodorovnej alebo šikmej chvostovej plochy či plôch. Pre výpočet sa používa plocha kolmého priemetu všetkých plôch, pripadajúcich do úvahy, na vodorovnú rovinu. Do celkovej nosnej plochy sa zahŕňa aj tá časť plochy trupu, ktorá je daná predĺžením normálnych obrysov nosných plôch až k osi súmernosti modelu.

b) Hmotnosť

Pri stanovení najmenšieho plošného zaťaženia a najmenšej hmotnosti sa uvažuje s hmotnosťou úplného letu schopného modelu bez paliva.

c) Vzletová hmotnosť je hmotnosť modelu podľa písmena b vrátane paliva, akejkol'vek zát'aže a nákladu.

d) Zaťaženie

Je definované ako podiel hmotnosti v gramoch a nosnej plochy v dm².

e) Prídavná záťaž

Pokiaľ je nutné pre dosiahnutie predpísanej hmotnosti, alebo k nastaveniu polohy ťažiska použiť záťaž, táto musí byť umiestnená vo vnútri modelu a pevne pripevnená. Jej umiestnenie musí byť skontrolované a schválené príslušným rozhodcom súťaže.

f) Vzlet

Model musí odštartovať zo zeme alebo vody bez akejkoľvek pomoci pilota alebo jeho pomocníka.

g) Vzlet z ruky

Je vzlet, keď súťažiaci stojí na zemi a vypúšťa model z ruky.

h) Pristátie

Za pristátie sa považuje prvý dotyk modelu so zemou alebo vodou, alebo definitívne ukončenie jeho dopredného pohybu.

i) Hydroplán

Je model, ktorý musí vzlietnuť z vody, ale nemusí pri skončení letu do vody pristáť. Pred vzletom musí byť vykonaná skúška schopnosti modelu plávať, pri ktorej musí model plávať na hladine vo vzletovej polohe po dobu 1 minúty bez vonkajšej pomoci.

j) Vrtuľník

Je model ťažší ako vzduch, u ktorého sa všetok vztlak a vodorovný ťah získava rotorovým(i) systémom(systémami), ktoré sa otáčajú okolo približne zvislej osi(osí) a je poháňaný motorom. Pevné vodorovné nosné plochy smú mať plochu max. 4 % celkovej plochy rotoru(-ov). Pevné alebo riaditeľné stabilizátory smú mať nanajvyš 2 % z celkovej plochy rotora(-ov).

3. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA RAKETOVÝCH MODELOV

Doplňí RADA RAM

4. LETECKO A RAKETOMODELÁRSKE ŠPORTOVÉ PODUJATIA

4.1. Medzinárodné súťaže FAI

Sú súťaže zaradené do športového kalendára FAI. Na týchto súťažiach sa súťaží podľa Športového poriadku FAI bez povolených odlišností od pravidiel FAI. Všetci súťažiaci musia mať pre daný rok platnú športovú licenciu FAI.

4.2. Majstrovstvá Slovenskej Republiky

Sú súťaže výkonnostného charakteru. Účasť môže byť obmedzená postupovým kľúčom, ktorý musí byť vyhlásený s dostatočným predstihom tak, aby sa mohla vykonať nominácia súťažiacich z nižších postupových kôl usporiadané formou jednorazových súťaží, alebo seriálových súťaží.

Súťaží sa podľa Športového poriadku Slovenskej Republiky, alebo podľa Športového poriadku FAI s prípadnými povolenými odchýlkami od pravidiel FAI.

4.2.1.1. Majstrovstvá republiky sú uzavretá súťaž len pre členov LERMAS. Majstrovstiev republiky sa môžu zúčastniť len členovia LERMAS s platným licenčným preukazom FAI a so zaplateným členským na daný rok.

4.2.1.2. Majstrovstvá republiky s otvorenou účasťou. Pokiaľ usporiadateľ predpokladá účasť zahraničných súťažiacich, musí túto skutočnosť uviesť v propozíciách. V takomto prípade sa majstrom Slovenskej Republiky stáva najlepšie umiestnený súťažiaci zo SR.

4.2.1.3. Medzinárodné majstrovstvá republiky. Takéto majstrovstvá sú medzinárodnou súťažou a musia byť prihlásené v kalendári CIAM FAI. Majstrom republiky sa stáva najlepšie umiestnený súťažiaci, bez ohľadu na národnosť.

4.2.1.4. Seriál Majstrovstiev republiky je séria uzavretých súťaží, ktorých sa môžu zúčastniť len členovia LERMAS s platným licenčným preukazom FAI a so zaplateným členským na daný rok. Pri vyhlásení otvorených MSR, alebo MSR s otvorenou účasťou sa musia zahraniční súťažiaci preukázať platným členským preukazom svojho národného zväzu, alebo medzinárodnou športovou licenciou FAI a platným poistením za spôsobené škody modelom, resp. modelárskou činnosťou tretím osobám.

4.2.1. Usporiadanie majstrovstiev republiky

- a) Majstrovstvá republiky môžu byť vyhlasované samostatne pre každú vekovú skupinu, alebo spolu pre všetky vekové skupiny. Pokiaľ sa majstrovstiev republiky zúčastnia súťažiaci vekovej kategórie juniorov **a žiakov**, musí byť vo výsledkovej listine uvedené samostatné poradie juniorov **a žiakov**. V prípade účasti menej ako troch juniorov/žiakov (bod č. 2.11), sú títo hodnotení spoločne s vyššou vekovou kategóriou. Usporiadateľ je povinný označiť vo výsledkovej listine súťažiacich z mladšej vekovej skupiny (len pre identifikáciu J/Ž). Majstrovstvá Slovenskej republiky pre mládež môžu byť vyhlásené podľa zväzenia usporiadateľa pre vekové kategórie: mladší žiaci (do 12 rokov), starší žiaci (12-15 rokov) a juniori (15-18 rokov) vo všetkých kategóriách, ktoré sú zahrnuté do programu príslušnej súťaže.
- b) Majstrovstvá republiky vyhlasuje príslušná rada Lem v oficiálnych aj predbežných kategóriách podľa Športového poriadku FAI najmä v prípade, keď nadväzujú na majstrovstvá sveta, alebo majstrovstvá Európy.
- c) Majstrovstvá republiky v národných kategóriách podľa Športového poriadku SR vyhlasuje a schvaľuje, schvaľuje tréner danej kategórie.
- d) Majstrovstvá republiky môžu byť usporiadané pokiaľ v uvažovanej kategórii **budú štartovať najmenej traja členovia LERMAS** (alebo tímy), alebo v predchádzajúcom roku štartovali na majstrovstvách republiky najmenej traja súťažiaci (alebo tri tímy) s platným výsledkom. V prípade, že sa v predchádzajúcom roku v uvažovanej kategórii majstrovstvá republiky nekonali, musia byť požadovaní traja súťažiaci, alebo tímy v rebríčku spracovanom podľa bodu 2.10. za predchádzajúci rok.
- e) Víťaz majstrovstiev republiky získava pre daný rok titul "Majster republiky" pre vyhlásenú kategóriu a vekovú skupinu.
- f) Podmienkou pre vyhlásenie titulu "Majster republiky" je účasť najmenej 5 súťažiacich, alebo 5 tímov, ktorí sú hodnotení vo výsledkovej listine. V prípade účasti zahraničných súťažiacich sa stáva majstrom Slovenskej republiky najlepšie hodnotený súťažiaci zo Slovenskej republiky, s výnimkou medzinárodných majstrovstiev Slovenka (bod 2.2. c).
- g) Rozhodcov a zloženie jury určí usporiadateľ a zverejní v propozíciách. Zloženie Jury je definované v bode 3.1.8. Jury musí byť trojčlenná.

4.3. Oblastné majstrovstvá

Sú vyhlasované pre určité geografické či správne oblasti v prípadoch, keď ide o postup do vyššieho kola. Súťaží sa podľa Športového poriadku Slovenskej republiky, alebo podľa Športového poriadku FAI. Prístup zahraničných účastníkov môže byť obmedzený, alebo celkom vylúčený propozíciami súťaže.

4.4. Seriálové súťaže

Sú to súťaže, v na ktorých sa spoločne hodnotia výsledky niekoľkých súťaží v rovnakej kategórii počas jedného roka. Súťaží sa podľa Športového poriadku Slovenskej republiky (národné kategórie), alebo podľa Športového poriadku FAI (kategórie FAI). Prístup zahraničných účastníkov môže byť obmedzený, alebo celkom vylúčený (bod 2.3.). O zaradení do seriálu rozhodne tréner príslušnej kategórie pri zostavovaní kalendára. Každú súťaž v seriály organizuje iný organizátor.

Tréner príslušnej kategórie zabezpečí:

- a) Definíciu pravidiel, podľa ktorých budú súťažiacim započítané výsledky z jednotlivých súťaží. Tieto pravidla musia byť vyhlásené a zverejnené pred zahájením prvej súťaže zaradenej do seriálu.
- b) Vopred určiť a v kalendári súťaží LERMAS označiť, ktoré súťaže sú do seriálu zaradené. Nie je povolené meniť, alebo rozširovať kategórie.
- c) Každá súťaž musí byť vyhodnotená samostatne a musí z nej byť vydaná samostatná výsledková listina, ako je uvedené v bode 3.1.15 a 3.1.16.
- d) Spracovanie a zverejnenie záverečnej výsledkovej listiny seriálu.

4.5. Verejné súťaže

Sú to ostatné súťaže zverejnené v kalendári súťaží leteckých modelárov LERMAS. Súťaží sa podľa Športového poriadku Slovenskej republiky, alebo podľa Športového poriadku FAI. Prístup zahraničných účastníkov môže byť obmedzený, alebo celkom vylúčený propozíciami súťaže.

4.6. Súťaže žiakov

Prístup je povolený len žiakom do 15 rokov.

4.7. Klubové súťaže

Sú to ostatné súťaže, ktoré nie sú kvalifikačnými súťažami a sú zverejnené v kalendári súťaží leteckých modelárov LERMAS.

Sú podujatia organizované klubom, spravidla ako neverejné. Účasť na podujatí je podmienená súhlasom predsedu/predsedníctva príslušného usporadujúceho klubu. Toto sa týka aj zahraničných účastníkov. Klub môže na klubovú súťaž vydávať pozvánky. Výsledky týchto súťaží nemôžu byť započítané medzi súťaže pre získanie Príspevku pre uznaný šport.

4.8. Propagačné podujatia

Sú podujatia, ktoré slúžia na propagáciu leteckého modelárstva. Jedná sa napríklad o výstavy, šarkaniády, letecké dni, a podobne. Tieto podujatia sú spravidla verejné a nemajú charakter kvalifikačných súťaží.

4.9. Verejné modelárske podujatia

Sú to podujatia nesúťažnej povahy, kde sa predvádzajú modely a ich letové ukážky verejnosti. Všetci piloti musia byť členmi LERMAS, zahraniční hostia musia mať preukaz vlastného klubu, platné poistenie zodpovednosti za spôsobenú škodu modelom lietadla. Vystupujúci účastníci ktorý nie sú členmi LERMAS musia mať platné poistenie zodpovednosti za spôsobenú škodu modelom lietadla.

4.10. Tréningová činnosť

Je činnosť nesúťažnej povahy, vykonávaná za účelom zvyšovania odbornej zdatnosti pilotov a pomocného personálu / mechanici, pomocníci, .../. *Tréningy musia byť zapísané v kalendári súťaží, inak sa na ne vzťahuje poistenie LERMAS.*

4.11. Registrácia súťaží

Do kalendára podujatí LERMAS sa podávajú prihlášky prostredníctvom online formulára do termínu určeného predsedníctvom, v roku predchádzajúcom roku usporiadania súťaže. Interaktívny formulár je umiestnený na internetovej stránke <http://kalendar.lermas.sk>.

Zaradenie súťaže počas roka je možné len vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Dodatočné zaradenie súťaže do kalendára podlieha schváleniu príslušnou radou.

4.12. Zadávanie akcií do kalendára

Akcie do kalendára podujatí LERMAS zadáva predseda klubu alebo ním poverený člen klubu pričom sa riadi schválenou smernicou N-002. Pri zadávaní akcií sa odporúča koordinovať termíny a miesta akcií medzi klubmi pôsobiacimi v rovnakom regióne prípadne klubmi organizujúcimi akcie v rovnakých kategóriách. Zadaná akcia podlieha schváleniu príslušným členom rady zodpovedným za zadané kategórie. V prípade ak do údajov akcie je zadaných viac kategórií podliehajúcich rôznym členom rady je potrebné schválenie každým schvaľovateľom zodpovedným za dané kategórie. Termín na zadanie akcií zverejňuje predsedníctvo LERMAS.

4.13. Schvaľovanie akcií

Schváleniu podliehajú všetky akcie okrem tréningov. Za schvaľovanie akcií danej kategórie je zodpovedný určený funkcionár, spravidla je to tréner príslušnej kategórie. Pri schvaľovaní musí brať do úvahy termíny (kolízie termínov), miesta konania a ďalšie skutočnosti, ktoré ovplyvňujú úspešné vykonanie zadanej akcie. V prípade zamietnutia akcie pripojí svoje stanovisko k zamietnutej akcii do kalendára.

4.14. Zverejnenie propozícií a výsledkových listín

Organizátor má povinnosť najmenej 14 dní pred konaním schválenej akcie nahráť do kalendára súťaží propozície akcie v schválenom formáte. Ak počas týchto 14 dní dôjde k odôvodnenej zmene propozícií je organizátor povinný zmeniť propozície a informovať o tejto skutočnosti už prihlásených účastníkov.

Do 15 dní po ukončení akcie je povinný zverejniť v kalendári akcií výsledkovú listinu súťaže v predpísanom formáte. Nezverejnenie výsledkovej listiny alebo zverejnenie výsledkovej listiny, ktorá neobsahuje predpísané údaje má za následok, že výsledky z tejto akcie nebudú použité ako kritérium pre získanie Príspevku uznanému športu (šport mládeže s príslušnosťou, talentovaná mládež, reprezentácia)

4.15. Hodnotenie výsledkov súťaží

Súťaže jednotlivcov

Výkony seniorov, juniorov a žiakov je potrebné hodnotiť oddelene, pokiaľ sa vo vekovej skupine zúčastnia aspoň traja súťažiaci. Priraduje sa vždy mladšia neúplná skupina ku staršej, nikdy naopak. Pokiaľ sú žiaci alebo juniori hodnotení v inej vekovej skupine, je usporiadateľ povinný každého žiaka alebo juniora vo výsledkovej listine označiť.

Súťaže družstiev

Družstvo musí byť najmenej trojčlenné.

Členov družstva je nutné určiť pred zahájením súťaže menovite. Po zahájení súťaže sa zloženie družstva nesmie meniť.

Pokiaľ sa hodnotí súťaž družstiev v jednej kategórii, hodnotí sa súčet výsledkov dosiahnutých jednotlivými členov družstva.

Pokiaľ sa hodnotí poradie družstiev vo viacerých kategóriách naraz, stanoví sa výsledok súčtom umiestnení jednotlivých členov družstva vo všetkých lietaných kategóriách.

4.16. Rebríčky

Rebríčky je možné spracovávať aj v predbežných kategóriách, tieto rebríčky sú však neoficiálne a sú určené len na štatistické vyhodnotenie danej kategórie.

Na základe výsledkov súťaží **tréner príslušnej kategórie vypracuje rebríček pre kategórie v ktorých sú vyhlasované MSR alebo Seriál MSR**. Do rebríčkov sa započítavajú len výkony zo základnej súťaže, nezapočítava sa výkon z rozlietavaní. Minimálny počet súťažiacich pre započítanie do rebríčka **nemôže byť menší ako traja**.

Započítavajú sa tri najlepšie výkony každého športovca v jednom kalendárnom roku. V prípade zhody rozhoduje ďalší najlepší výkon.

Každá kategória aj veková skupina sa spracováva samostatne. Pre vyhlásenie rebríčka nie je určený žiaden minimálny počet športovcov. Do rebríčkov sa započítavajú len výsledky súťaží dosiahnuté podľa definície kategórií platného Športového poriadku LERMAS alebo FAI.

V kategóriách, kde sú stanovené rôzne maximá, sa vykoná prepočet. na tzv. jednotné maximálne časy:

F1A,F1B	1260 s
F1C	1260 s
F1H, F1G, F1J, F1K	600 s

Príklad:

Pokiaľ sa súťaž F1A lietala na $5 \times 180 = 900$ s a bol dosiahnutý výsledok 860s, tak sa vykoná prepočet:

$1260:900=1,4 \Rightarrow$ potom $860 \times 1,4 = 1204$ s pre rebríček.

Pre porovnanie výsledkov zo súťaží s rôznym počtom súťažných kôl je možné výsledky normalizovať prepočítaním podľa vzorca:

$$V = 1000 \times \frac{V_i}{V_v}$$

V – normalizované body pre súťažiacieho

V_i – výsledok súťažiacieho

V_v – výsledok víťaza súťaže

Použitie normalizácie výsledkov musí byť oznámené vopred a musí byť použité pre všetky výkony zaradené do rebríčka danej kategórie.

Pri spracovaní rebríčkov sa nezapočítavajú konečné výsledky seriálových súťaží.

Rebríčky spracovávajú tréneri zo zverejnených výsledkových listín (kalendar.lermas.sk).

Rebríčky musia obsahovať:

- meno a priezvisko súťažiacieho, vekovou kategóriu, číslo športovej licencie a názov klubu ktorého je členom
- tri najlepšie dosiahnuté výkony spolu s číslami súťaží
- dosiahnutý súčet troch najlepších výkonov
- pokiaľ sú dosiahnuté výkony maximom v príslušnej kategórii, potom ešte výkony z ďalších súťaží

4.17. Výkonnostné stupne

Body je možné získať len na súťažiach uvedených v kalendári LERMAS súťaží SR, v kalendári súťaží FAI a z rebríčkov všetkých kategórií.

Hodnotia sa výsledky jednotlivcov. Výsledky družstiev sa započítavajú len z majstrovstiev sveta a majstrovstiev Európy, na ktorých bolo vyhlásené aj poradie družstiev. Pri súbehu bodových ziskov za poradie v hodnotení jednotlivcov aj za poradie v hodnotení družstiev sa započítavajú oboje body.

Body pre výkonnostné stupne nie je možné získať na súťažiach v súťažných kategóriách podľa predbežných pravidiel.

Evidencia bodov je časovo neobmedzená, započítavané výkony sa môžu stále sčítať pre získanie ďalšieho vyššieho výkonnostného stupňa.

Výkonnostné stupne (skratka VS) sa rozlišujú takto:

odznak MLADÝ MODELÁR – len pre žiakov do 15 rokov

výkonnostný stupeň A – základná kvalifikácia

výkonnostný stupeň B – stredná kvalifikácia

výkonnostný stupeň C – vysoká kvalifikácia

zlaté C – ojedinelá vyššia kvalifikácia

diamantové C – ojedinelá najvyššia kvalifikácia

Získané body eviduje predseda klubu vo formulári, ktorého vzor je uvedený na webovom sídle LERMAS. Výkonnostný stupeň C priznáva, potvrdzuje a diplomy rozosiela príslušná rada.

Body sa priznávajú podľa pripojenej tabuľky. V každej súťažnej kategórii je len jeden limit bez rozdielu pre vekové kategórie.

Tabuľka pre hodnotenie výkonnostných stupňov

Body za výkon na súťaži					
Kategórie	limit	body	kategórie	limit	body
H	250 s	2 b.	F2B	1800 b	3 b.
A3	220 s	2 b.	F2C	do 5 min	3 b.
P30	300 s	2 b.	F2D	4 kola	3 b.
CO2	400 s	2 b.	F3A	1600 b.	3 b.
P3 3 lety	260 b.	2 b.	F3B	400 b.	3 b.
P3 5 letov	520 b.	2 b.	F3D	90 b.	3 b.
F1A 7/5 letov	1000/720 s	3 b.	F3F	600 b.	3 b.
F1B 7/5 letov	800/570 s	3 b.	F3J po 5 letoch	3500 b.	3 b.
F1C 7/5 letov	800/570 s	3 b.	F4B, F4C	2600 b.	3 b.
F1D	1200 s	3 b.	F4D, F4E	2600 b.	3 b.
F1E	330%	3 b.	F5B	1050 b.	3 b.
F1G (B1)	370 s	3 b.	RCV1	850 b.	2 b.
F1H (A1)	400 s	3 b.	RCV2	1100 b.	2 b.
F1J (C1)	370 s	3 b.	RCVM	1100 b.	2 b.
F1K	450 s	3 b.	RCA	1000 b.	2 b.
UŠ	500 b.	2 b.	F5J	600 b.	2 b.
SUM	2800 b.	2 b.	F5J 400	420 b.	2 b.
Rodeo 2	80 km/hod	2 b.	MOr	120 b.	2 b.
Rodeo 2,5	90 km/hod	2 b.	MMin	130 b.	2 b.
F2A	200 km/hod	3 b.			
Body za umiestnenie					
Umiestnenie	rebríček SR	majstrovstvá SR	súťaže z kalendára FAI		
1. miesto	80 b.	50 b.	20 b.		
2. miesto	60 b.	40 b.	10 b.		
3. miesto	40 b.	30 b.	5 b.		
4. miesto	20 b.	20 b.			
5. miesto	10 b.	10 b.			
Umiestnenie	SP (celkový výsledok)	ME	MS		
1. miesto jednotlivcov	50 b.	150 b.	300 b.		

2. miesto jednotlivcov	25 b.	125 b.	250 b.		
1. miesto družstiev	-	125 b.	250 b.		
3. miesto jednotlivcov	15 b.	100 b.	200 b.		
2. miesto družstiev	-	100 b.	200 b.		
3. miesto družstiev	-	75 b.	150 b.		
4. miesto jednotlivcov	10 b.	50 b.	100 b.		
5. miesto jednotlivcov	5 b.	25 b.	50 b.		
Body za rekordy					
vytvorenie, alebo prekonanie rekordu	národného 200 b.	svetového 400 b.			
Limity pre priznanie výkonnostných stupňov					
odznak LETECKÝ MODELÁR (len žiakom prizná predseda klubu)				3 b.	
výkonnostní stupeň A (priznáva predseda klubu)				20 b.	
výkonnostní stupeň B (priznáva predseda klubu)				100 b.	
výkonnostní stupeň C (priznáva predsedníctvo RLM)				200 b.	
zlaté C (priznáva predsedníctvo RLM)				400 b.	
diamantové C (priznáva predsedníctvo RLM)				800 b.	

5. ORGANIZÁCIA SÚŤAŽÍ

5.1. Povinnosti organizátora súťaže

Organizátor, ktorý usporiada súťaž, ju musí zabezpečiť tak, aby boli dodržané všetky športové, bezpečnostné, organizačné a ďalšie pravidlá určené platnou legislatívou. Najmä musí rešpektovať tieto ustanovenia:

- a) Pri určení súťažnej kategórie a druhu súťaže zvážiť svoje organizačné možnosti a schopnosti, najmä možnosť prístupu na vhodnú letovú plochu.
- b) Vydať propozície súťaže a je povinný ich zverejniť na stránke kalendára (<http://kalendar.lermas.sk>) a na niektorej súvisiacej internetovej stránke.
- c) Propozície musia obsahovať najmä:
  - a) evidenčné číslo súťaže (podľa čísla súťaže v kalendári)
  - b) súťažné kategórie
  - c) dátum (náhradný dátum) čas a miesto súťaže
  - d) dátum uzávierky prihlášok (len ak to vyžaduje očakávaný počet účastníkov v kategórii)
  - e) podmienky účasti
  - f) výšku vkladov a prípadných ďalších poplatkov
  - g) usporiadateľ môže obmedziť maximálny počet účastníkov a toto musí uviesť v propozíciách podujatia

Aktuálny vzor propozícií je uvedený na [webovom sídle LERMAS](#).

- d) Výška štartovného
  - a) Medzinárodné súťaže uverejnené v kalendári FAI podľa pravidiel FAI, platných pre dané súťažné obdobie.
  - b) Súťaže uverejnené v kalendári súťaží LERMAS (mimo FAI súťaží podľa bodu a) podľa uváženia organizátora.
  - c) Ostatné poplatky, napríklad za prepravu, poplatky úradom, alebo suveníry musia byť uvedené samostatne.
  - d) Pre účastníkov súťaží, ktorí nie sú registrovaní žiadnym národným športovým združením, budú štartovné poplatky určené propozíciami podľa rozhodnutia usporiadateľa, najviac však do výšky dvojnásobku štartovného podľa propozícií. Za predpokladu, že daná súťaž takýchto súťažiacich pripúšťa.
  - g) V prípade poskytovania stravy pre súťažiacich, je súťažiaci povinný svoj záujem jednoznačne uviesť v prihláške (ak je vyžadovaná v propozíciách). Prihlášku musí zaslať včas, podľa pokynov v propozíciách a ak je to v propozíciách uvedené, uhradiť štartovné vopred.
  - h) Ďalej sa usporiadateľovi podujatia umožňuje podľa uváženia zníženie štartovného pre dámy.
- e) Pri súťažiach RC modelov sa tu tiež uvedie, či bude k dispozícii kontrolný monitor. Odporúčaná je aj mapa, alebo nákres polohy letovej plochy.
- f) Zostaviť tím kvalifikovaných organizátorov, menovať hlavného rozhodcu alebo členov jury a ostatných rozhodcov podľa druhu a rozsahu súťaže. Rozhodcami smú byť len členovia z danej odbornosti. Členmi jury môžu byť len členovia letecko alebo raketomodelárskej odbornosti s platným preukazom FAI.
- g) Členov Jury a rozhodcov je možné vybrať losovaním spomedzi súťažiacich, pričom sa musí zabezpečiť náhradný člen jury, ak by sa malo jednať o protest, ktorý by sa týkal konkrétne dotknutého člena jury.
- h) Nie je dovolené rozširovať súťaž o ďalšie kategórie, ktoré nie sú uverejnené v propozíciách súťaže.
- i) Zabezpečiť vhodnú súťažnú plochu dovoľujúci plné využitie výkonnosti modelov a ich bezpečný návrat.
- j) Vytýčiť štartovisko, vzletovú čiaru, pristávacie terče a pod. v súlade s požiadavkami pravidiel príslušnej kategórie.
- k) Zabezpečiť všetky potrebné a dostupne meracie a kontrolné zariadenia pre preverenie charakteristík modelov a pomocných zariadení a umožniť súťažiacim, aby sa mohli presvedčiť o správnosti charakteristík svojich modelov a zariadení na oficiálnom kontrolnom zariadení pred zahájením súťaže.
- l) Zabezpečiť, aby kontrolu charakteristík modelov a pomocných zariadení vykonávali len usporiadatelia a hlavný rozhodcovia alebo členovia jury a pracovníci dopravného úradu (resp. poverené osoby). Kontrolu nemôžu v žiadnom prípade vykonávať ostatní súťažiaci. Kontrola sa musí uskutočniť za prítomnosti súťažiaceho lietajúceho s preverovaným modelom, alebo používajúceho kontrolované pomocné zariadenie. Pri zvažovaní prísnosti postihu za nedodržanie charakteristík modelu a pomocných zariadení

je treba prihliadnuť k tomu, či usporiadateľ splnil ustanovenia bodu 3.1.11 a umožnil súťažiacim včas prístup k oficiálnemu kontrolnému zariadeniu.

- m) Pri súťažiach RC modelov **usporiadateľ určí**, či sa vysielateľ odovzdávajú pred zahájením súťaže do úschovy poverenej osobe. V prípade odovzdávania vysielateľov sa súťažiacemu vysielateľ vydáva len keď je vyzvaný k letu. V prípade súhlasu hlavného rozhodcu alebo jury a všetkých súťažiacich je možné, aby vysielateľ zostali v úschove u súťažiacich. Aj v tomto prípade však platí, že povolenie k zapnutiu vysielateľa môže dať len štartér. Usporiadatelia na vzletové čiary musia sledovať súťažiacich, aby nezapínali vysielateľ pred tým, než im dá štartér k tomu povolenie. Pokiaľ je nutná skúška rádiového zariadenia, dáva súhlas so zapnutím vysielateľa hlavný rozhodca alebo jury po dohode so štartérom. **Tieto opatrenia sa netýkajú frekvenčného pásma 2,4 GHz, ale len pásiem 27, 35 a 40 MHz.**
- n) Oficiálne zahájiť súťaž nástupom súťažiacich, predstavením rozhodcov a zoznamom s letovým priestorom a súťažnými pravidlami.
- o) V priebehu súťaže umožniť súťažiacim oboznámenie s výsledkami meraní, alebo iného hodnotenia súťažného letu priamo na štartovisku. Povinnosťou usporiadateľa je zverejňovať v priebehu súťaže výsledky jednotlivých kôl.
- p) Rešpektovať rozhodnutia hlavného rozhodcu alebo jury a nemeniť ich.
- q) Do 60 minút po skončení súťaže vyhlásiť výsledky a poradie najmenej do 10. miesta v každej kategórii a vekovej skupine.
- r) Do 15 dní:
-Výsledkovú listinu zaslať na vyžiadanie v elektronickej alebo papierovej podobe účastníkom súťaže
-Výsledkovú listinu zverejniť na stránke kalendar.lermas.sk v kalendári súťaží

Výsledková listina musí obsahovať aspoň:

- Číslo súťaže, dátum a miesto konania
- Súťažné kategórie
- Meno a priezvisko súťažiaceho
- číslo jeho športovej licencie alebo FAI ID
- klubovú príslušnosť
- dosiahnuté výkony v jednotlivých súťažných kolách a v rozlietavaní
- celkový súčet a poradie

Ďalej mená hlavného rozhodcu alebo členov jury, riaditeľa a spracovateľa výsledkovej listiny. Rozdelenie na vekové skupiny musí byť v súlade s odsekom 5.1. Vo výsledkovej listine musia byť uvedené všetky protesty a ich riešenie, prípadná diskvalifikácia súťažiaceho aj s udaním dôvodu. Ďalej musí byť uvedené aj prípadné odchýlky od platného Športového poriadku. Vzor výsledkovej listiny je zverejnený na [webovom sídle LERMAS](#).

5.2. Povinnosti súťažiacich

- 5.2.1. Súťažiaci je povinný sa oboznámiť s propozíciami súťaže, ktorej sa chce zúčastniť. Najmä je povinný dodržať požiadavku usporiadateľa na posledný termín poslania prihlášky k súťaži, ak je tento stanovený. Ak súťažiaci nedodrží termín zaslania prihlášky, má usporiadateľ právo neumožniť registráciu a nepripustiť na súťaž.
- 5.2.2. Zavčasu sa zaregistrovať do súťaže. Pokiaľ nie je z organizačných dôvodov (vysoký počet prihlásených) stanovené inak, je možné zaregistrovať sa najneskôr 15 minút pred otvorením prvého súťažného kola
- 5.2.3. Všetky modely, ktoré súťažiaci k súťaži prihlásil a použil, musia zodpovedať pravidlám príslušnej kategórie. Súťažiaci môže ľubovoľne kombinovať časti svojich modelov len za predpokladu, že výsledný model zodpovedá pravidlám danej kategórie, model nie je v rozpore s predpismi a nariadeniami EÚ.
- 5.2.4. Opravy modelu sú povolené za predpokladu, že aj po oprave model zodpovedá pravidlám a neohrozuje bezpečnosť ostatných súťažiacich.
- 5.2.5. Súťažiaci zodpovedá za dodržanie pravidiel súťaže aj v tom prípade, keď nebola vykonaná kontrolná prebieška. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na jeho vzletové zariadenia, alebo aj iné zariadenia, ktoré k súťaži použil.

5.3. Maximálny povolený počet modelov prihlásených do súťaže

- 5.3.1. jeden model:
SUM, RCMX, RCMV, RCMH, Pre kategórie neuvedené v tomto zozname
- 5.3.2. dva modely:
UŠ, UR20, UR25, RCV1, RCV2, RCMV, RCVX, RCH, RCA, MCO2, MMin, RCAX, F5J, N50, F5B - FT, RCEP, RCEA, F3XXX, F2A,

5.3.3. tri modely:

A3, CO2, P30, MOr, MPis, A6

Štyri modely F1A, F1B

Päť modelov

5.3.4. neobmedzený počet:

H, P3, V

5.3.5. Pre kategórie tu neuvedené platí maximálny počet jeden model, ak pravidlá FAI ustanovujú iný počet a súťaž sa lieta podľa pravidiel FAI, platí obmedzenie počtu podľa pravidiel FAI.

5.4. Prerušenie súťaže

Hlavný rozhodca alebo jury môže nariadiť prerušenie súťaže, alebo ju vôbec nezačať v týchto prípadoch:

- rýchlosť vetra je vyššia ako 8 m/s po dobu najmenej 20 sekúnd (pokiaľ nie je u niektorej kategórie uvedené inak). Meria sa pri štartovacej čiare 2 m nad zemou.
- zlá viditeľnosť znemožňuje správne sledovanie modelov
- atmosférické podmienky sú také, že by bolo nebezpečné v súťaži pokračovať
- terén letovej plochy sa stane vplyvom počasia nebezpečný pre súťažiacich, alebo ich modely
- pri súťažiach upútaných modelov, ak je nebezpečenstvo elektrostatických výbojov
- ak je treba premiestniť štartovaciu čiaru, vyznačený letový priestor, alebo pristávacie terče (zmenu je možné vykonať len medzi dvoma súťažnými kolami)
- prevládajúce podmienky sú také, ktoré by viedli k neprijateľným športovým výsledkom
- po západe slnka až do jeho východu. Západy a východy slnka sú uvedené v Leteckej informačnej príručke Slovenskej republiky. Súťaž môže pokračovať len vtedy, ak pominú skutočnosti uvedené v bode 3.4.a a hlavný rozhodca alebo jury rozhodne o tom, či sa začaté súťažné kolo dokončí, alebo či budú dosiahnuté výsledky začatého kola zrušené a bude sa lietať celé kolo znova.

Pokiaľ bola súťaž prerušená a bolo rozhodnuté o jej ukončení, nesmú byť znovu zahájené súťažné štarty, aj keď dôvody pre prerušenie už pominuli.

Pokiaľ bola súťaž ukončená po uplynutí aspoň jedného letového kola, vyhlási sa poradie z výsledkov dokončených letových kôl. U súťaží, ktoré prebiehajú bez časového, alebo iného obmedzenia kôl, vyhlási sa poradie z výsledkov dosiahnutých pred prerušením, pokiaľ čistý čas súťaže bol aspoň 60 minút.

Ostatné dôvody prerušenia súťaže sa uvádzajú v pravidlách konkrétnych kategórií.

5.5. Protesty

Súťažiaci má právo oznámiť usporiadateľom súťaže pripomienky a námietky týkajúce sa porušovania Športového poriadku alebo pravidiel FAI. Ak nie je spokojný s ich riešením, má právo podať protest.

Všetky protesty musia byť predložené písomne riaditeľovi súťaže a musia byť spojené so zaplatením poplatku.

Výška poplatku za protest je určená propozíciami súťaže. Zaplatený poplatok sa vracia len ak je protest prijatý (t.j. uznaný). Poplatok za neuznané protesty zostáva usporiadateľovi súťaže.

Znenie protestu a jeho vyriešenie sa musí uviesť do výsledkovej listiny.

Časové limity pre predloženie protestu:

Pred zahájením súťaže – protest proti platnosti prihlášok ostatných súťažiacich, proti rozhodcom, alebo iným usporiadateľom, prebierke modelov, alebo letovému priestoru.

V priebehu súťaže – protest proti rozhodnutiu rozhodcov a ostatných usporiadateľov súťaže, alebo proti chybám a nesprávnostiam, ktorých sa v priebehu súťaže dopustil iný súťažiaci. Protest musí byť podaný okamžite, najneskôr 15 minút po ukončení kola.

Po ukončení súťaže – protest proti výsledkom súťaže a proti výsledkovej listine, pokiaľ táto obsahuje iné, než vyhlásené výsledky a to pred oficiálnym vyhlásením výsledkov.

Zmeškanie časového limitu pre podanie protestu je dôvodom pre jeho zamietnutie, aj keď by inak bol oprávnený.

5.6. Diskvalifikácia

Súťažiaci, ktorí používajú model, vybavenie, alebo palivo nezodpovedajúce Športovému poriadku, predpisom a nariadeniam EÚ a SR a pravidlám FAI budú diskvalifikovaní. Diskvalifikácia je možná aj za nešportové chovanie, alebo porušenie bezpečnostných pravidiel.

Podľa závažnosti preukázaného priestupku je možné diskvalifikovať súťažiaceho buď na príslušné letové kolo, alebo kolá, alebo na celú súťaž. S diskvalifikáciou musí riaditeľ súťaže oboznámiť súťažiaceho ihneď a priestupok musí byť aj s udaním dôvodu zapísaný do výsledkovej listiny.

6. ROZHODCOVIA – ŠPORTOVÍ ODBORNÍCI

6.1. Druhy kvalifikácie:

6.1.1. Rozhodca – lektor

Na súťažiach sú oprávnení vykonávať všetky funkcie vrátane hlavného rozhodcu, člena jury aj bodovačov. Ako jediní sú oprávnení školiť ostatných rozhodcov. Túto kvalifikáciu priznáva, či odoberá predsedníctvo LERMAS obvykle delegátom CIAM FAI, členom rady Lem, medzinárodným rozhodcom (podľa zoznamu medzinárodných rozhodcov) a trénerom LERMAS. Platnosť kvalifikácie musí byť potvrdená zaradením do zoznamu rozhodcov LERMAS, do preukazu rozhodcu LERMAS a zapísaná v Informačnom systéme športu SR (Slovenský športový portál) ako činnosť športového odborníka.

6.1.2. Rozhodca

Na súťažiach sú oprávnení vykonávať všetky funkcie vrátane hlavného rozhodcu, člena jury aj bodovačov. Pre priznanie tejto kvalifikácie je nutné členstvo v LERMAS a absolvovanie odborného školenia usporiadaného príslušnou radou. Minimálny vek je definovaný pre každý typ rozhodcu. Vyžaduje sa dokonalá znalosť platných Športových poriadkov, primeraná skúsenosť a schopnosť tieto znalosti uplatňovať v praxi. Kvalifikácia platí štyri roky. Platnosť začína dňom absolvovania školenia. Doba platnosti sa počíta od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roku. Pokiaľ rozhodca počas trvania platnosti kvalifikácie dosiahne vek 60 rokov, má získaná kvalifikácia trvalú platnosť za predpokladu, že už bol v zozname rozhodcov zapísaný pred posledným školením aspoň po dobu štyroch rokov.

Platnosť kvalifikácie musí byť potvrdená zaradením do zoznamu rozhodcov LERMAS, do preukazu rozhodcu LERMAS a zapísaná v Informačnom systéme športu SR (Slovenský športový portál) ako činnosť športového odborníka.

6.2. Rozdelenie rozhodcov

6.2.1. Hlavný rozhodca:

Pre verejné a nižšie súťaže určí usporiadateľ jedného hlavného rozhodcu, pre ostatné súťaže potom trojčlennú jury. V prípade, keď sa na jednej súťaži lieta viac kategórií súčasne, je možné vymenovať aj viac hlavných rozhodcov.

Funkciu hlavného rozhodcu, alebo člena Jury pre národné súťaže smie vykonávať len člen LERMAS.

Hlavného rozhodcu alebo predsedu jury je možné vyberať len z príslušnej odbornosti, najlepšie z príslušnej kategórie, alebo z platného zoznamu medzinárodných rozhodcov FAI.

Ako člen (-ovia) Jury je/sú prípustní aj súťažiaci a výber takéhoto člena Jury bude vykonaný losovaním.

Minimálny vek hlavného rozhodcu je 21 rokov.

Práva a povinnosti hlavného rozhodcu alebo jury:

Zodpovedajú za to, že je súťaž vedená v súlade s príslušnými ustanovením Športového poriadku FAI, alebo Športového poriadku Slovenskej republiky. Na základe vlastného pozorovania, alebo na základe pripomienok a námietok súťažiacich dávajú príkazy a pokyny usporiadateľovi súťaže k zjednaniu nápravy. Sú oprávnení rozhodovať a nariaďovať za všetkých okolností, ktoré môžu v priebehu súťaže vzniknúť. V súlade s príslušnými článkami Športového poriadku riešia všetky spory a protesty.

Okrem toho sú hlavný rozhodcovia a členovia jury oprávnení:

- Pred zahájením súťaže sa musia presvedčiť, či usporiadateľ splnil všetky svoje povinnosti.
- Pri hrubom porušení disciplíny, alebo športových pravidiel diskvalifikovať súťažiaceho, alebo zbaviť funkcie ktoréhokoľvek rozhodcu súťaže. Diskvalifikácia, alebo zbavenie funkcie je možné buď pre daný let, dané kolo, alebo do konca súťaže.

- Sú oprávnení zrušiť ktorékoľvek rozhodnutie ostatných rozhodcov súťaže, pokiaľ dokázateľne odporuje Športovému poriadku. Nemajú však právo meniť výsledok merania letového času, rýchlosti, alebo bodovania, pokiaľ príslušný rozhodca sám nepripustí omyl.
- Pred súťažou sa presvedčiť o znalosti Športového poriadku u všetkých rozhodcov usporiadateľov a podľa potreby vykonať inštrukciách. V sporných prípadoch výkladu športových pravidiel platí ich výklad.
- Určiť priestor pre tréningové lietanie tak, aby neboli ovplyvňované súťažné lety (lietanie na sondy).
- V prípade potreby a v súlade so Súťažným poriadkom vyhlásiť dĺžku pracovného času.
- Pri rozlietavaní podať výklad pravidiel s ohľadom na spôsob rozlietavania.

6.2.2. Bodovači:

Sú to rozhodcovia určení pre statické hodnotenie makiet a pre hodnotenie letových obrátov modelov v tých kategóriách, kde je to vyžadované Športovým poriadkom. Bodovačov je možné vyberať len z platného zoznamu rozhodcov a bodovačov LERMAS, alebo zo zoznamu medzinárodných rozhodcov FAI pre danú kategóriu.

Minimálny vek rozhodcu je 16 rokov s výnimkou FAI súťaží, kde minimálny vek je určený pravidlami FAI.

6.2.3. Štartér:

Ustanovuje sa pri súťažiach, v ktorých sa vyhlasuje pracovný čas ako súčasť športového výkonu. Štartér organizuje činnosť ostatných rozhodcov aj súťažiacich na štartoviskách a dáva im pokyny a informácie v súvislosti s meraním pracovného času a v súlade s príslušnými súťažnými pravidlami. Štartér je povinný kontrolovať označenie modelu licenčným číslom alebo číslom FAI ID. Vyžaduje sa primeraná skúsenosť a vek najmenej 16 rokov.

6.2.4. RSO (Range Safety Officer):

Doplňí RADA RAM.

6.2.5. Časomerači:

Ustanovujú sa pre meranie letového času modelu. Na štartovisku je časomerač pred vzletom modelu povinný kontrolovať dodržovanie charakteristík modelov a zariadení vrátane označení modelov licenčnými číslami alebo FAI ID. Meranie letového času časomeračom je vždy platné s výnimkou prípadu, keď sám pripustí omyl. Časomerač má právo žiadať od súťažiaceho podpis do štartovacieho lístku na potvrdenie súhlasu so zapísaným nameraným výkonom. Tento výkon je platný aj v tom prípade, keď sa súťažiaci na štartovací lístok odmietne podpísať. Vyžaduje sa primeraná skúsenosť pre meranú kategóriu a vek najmenej 15 rokov.

6.2.6. Ostatní rozhodcovia:

Sú to najmä:

Rozhodcovia pre kontrolu charakteristík modelov a zariadení, rozhodcovia zodpovední za úschovu vysieláčov, zapisovatelia výsledkov, zástavníci, počítači kôl (okruhov) a pod. Vyžaduje sa primeraná skúsenosť a disciplína.

7. ÚČASTNÍCI SÚŤAŽÍ

7.1. Rozdelenie podľa veku

- Mladší žiaci do veku 12 rokov
- Starší žiaci od 13 do 15 rokov
- Žiaci do 15 rokov
- Juniori 16 až 18 rokov
- Seniori 19 rokov a starší

Súťažiaci je považovaný za mladšieho žiaka (žiaka alebo juniora) ešte aj v celom priebehu roka, keď dosiahne 12 (15 alebo 18) rokov. Za seniora je považovaný súťažiaci už od začiatku roka, v ktorom dosiahne vek 19 rokov.

Pre účely určenie nároku športovca na Príspevok uznanému športu (šport mládeže s príslušnosťou a talentovaný športovec) je športovec limitovaný vekom max. 23 rokov k 30.9. daného roka.

7.2. Účasť na súťažiach

- 7.2.1. Základnou podmienkou na súťažiach všetkých stupňov je osobná účasť súťažiaceho. Lietanie v zastúpení nie je povolené.
- 7.2.2. Nahradenie člena družstva sa povoľuje len do doby registrácie alebo do začiatku preberania podľa toho, čo nastane skôr.
- 7.2.3. Pri súťažiach vypísaných len pre žiakov nie je podmienkou pre účasť členstvo v LERMAS.
- 7.2.4. Verejné súťaže sú prístupné pre širokú verejnosť, aj nečlenov LERMAS. Podmienkou účasti je platné poistenie zodpovednosti za spôsobenú škodu modelom lietadla.

7.3. Športové licencie

Každý člen LERMAS má pridelené číslo športovej licencie FAI, ktoré pozostáva z kódu krajiny a z poradového čísla modelára. Číslom športovej licencie je súťažiaci povinný označiť všetky svoje súťažné modely s výnimkou halových modelov a všetkých kategórií makiet. Registráciou vo FAI modelár okrem športovej licencie obdrží aj jedinečné číslo FAI ID, ktoré je počas doby života modelára nemenné a je spojené s jeho osobnými údajmi. FAI ID a športová licencia je publikovaná na elektronickom preukaze FAI.

Označenie modelu sa skladá z označenia štátu podľa skratiek Medzinárodného olympijského výboru (pre Slovenskú Republiku - SVK) s výškou najmenej 25 mm a z čísla **platnej medzinárodnej licencie FAI**. Je prípustné aj označenie modelu číslom FAI ID. Odporúča sa umiestnenie na hornom povrchu ľavej polovice krídla.

Na každej oddeliteľnej časti modelu musí byť identifikačný kód modelu, ktorým je byť číslo športovej licencie alebo FAI ID, alebo súbor značenia pozostávajúci z čísla športovej licencie alebo FAI ID na krídle modelu a všetky časti modelu vrátane krídla sú označené jednotným nezameniteľným alfanumerickým alebo grafickým znakom / písmenom, číslom alebo kódom modelu/ s výškou najmenej 10 mm.

8. POVOLENÉ ODCHÝLKY OD PRAVIDIEL FAI PRI SÚŤAŽIACH NA SLOVENSKU

Pravidlá FAI obsiahnuté v Športovom poriadku FAI sú určené pre súťaže na úrovni majstrovstiev sveta, majstrovstiev Európy a pre medzinárodné súťaže. Pri organizovaní súťaží v kategóriách FAI nie je možné na národnej či miestnej úrovni z rôznych dôvodov dodržať znenie pravidiel. Preto sú povolené odchýlky a výnimky zo Športového poriadku FAI. Tieto odchýlky a výnimky neplatia pre medzinárodné súťaže FAI, usporiadané na území Slovenskej republiky a zaradené do kalendára FAI.

8.1. Všeobecná časť

Články 1 až 6 tohto Športového poriadku platia aj pre všetky súťaže usporiadané v kategóriách FAI, ktoré nie sú uvedené v kalendári FAI, pokiaľ niektoré články Športového poriadku FAI nestanovia inak.

8.2. Trieda F1 - voľne lietajúce modely

Hlavný rozhodca alebo jury môže nariadiť súťaž prerušiť, alebo ju vôbec nezačať v prípade, keď je rýchlosť vetra vyššia než $8 \text{ m} \times \text{s}^{-1}$ po dobu najmenej 20 sekúnd. Meria sa u štartovacej čiary 2 m nad zemou.

U kategórií triedy F1 je povolené najviac 6 súťažiach na jednom štartovisku.

V odôvodnených prípadoch môže usporiadateľ u kategórií F1A, F1B, F1C, F1P stanoviť len 5 súťažných kôl. O tejto skutočnosti musí usporiadateľ informovať súťažiaci v pozíciách.

Časový priebeh súťaže môže byť dvojaký:

pre každý let je stanovené jedno kolo. Platí, že každé súťažné kolo musí trvať najmenej 60 min.

voľné lietanie. Stanoví sa čas začiatku a konca súťaže, pričom platí, že na každé kolo sa počíta najmenej 60 min.

Maximálna doba letu musí zostať pre základné kola súťaže u kategórií F1A, F1B, F1C, F1P 180 s., u kategórií F1G, F1H, F1J, F1K 120 s. Rozlietavanie je možné začať až po ukončení stanoveného počtu kôl (5 alebo 7). Až pri rozlietavaní je možné stanoviť dlhšiu maximálnu dobu letu. Čas nalietaní pri rozlietavaní sa vždy uvedie vo výsledkovej listine za súčtom doby letu zo základných kôl v kolónke pre rozlietavaní.

U kategórií triedy F1 môže byť určený pracovný čas (obvykle 5 minút) na jeden pokus. V prípade jeho vyčerpania nasleduje strata poradia na pokus o let.

Usporiadateľ nie je povinný zabezpečovať ďalekohľady pre optické sledovanie modelu. Pokiaľ sa ďalekohľady použijú, musia byť k dispozícii pre všetky štartoviská. Nie je povinné použitie stojanu pod ďalekohľady.

8.3. Trieda F2 – upútané modely

8.3.1. Kategória F2B – hodnotenie.

Každý súťažiaci má právo vykonať tri hodnotené súťažné lety. Do výsledného poradia sa mu z nich započítavajú dva lepšie.

8.3.2. Kategória F2D

- Štandardné palivo pre tréning aj súťaž v zložení 10% nitrometánu, 20% ricínového oleja a 70% metylalkoholu si v potrebnom množstve zaistí sám súťažiaci.
- Nie je povinné použitie tlmiča výfuku.

8.3.3. Kategória F2F

- Je povolené používať len komerčne dostupné motory vrátane ich úprav.
- Je odporúčané účinné zariadenie pre zastavenie motoru pred tým, než bude nádrž prázdna.

8.4. Trieda F3 – rádiom riadené motorové modely

8.4.1. Kontrolný prijímač – Usporiadateľ nie je povinný zabezpečiť, ale je povinný na túto skutočnosť upozorniť v propozíciách.

8.4.2. Hlučnosť - pokiaľ nie je usporiadateľ schopný zabezpečiť meranie hluku, je povinný na túto skutočnosť upozorniť v propozíciách.

8.4.3. Kategória F3A – Na všetkých súťažiach sa budú lietať tri kola stanovenej zostavy. Pri vyhodnocovaní výsledkov sa započítavajú dve lepšie bodové hodnotenia z odlietanych troch letov.

8.4.4. Kategória F3B – Je povolená výnimka pohonu motorového navijaku spaľovacím motorom s maximálnym zdvihovým objemom 50 cm³.

8.5. Trieda F3 – rádiom riadené modely vetroňov

8.5.1. Kategória F3J – Pokiaľ aspoň prvé kolo neodlieta viac než 15 súťažiacich s výsledkom lepším než 0, nelietajú sa finálové lety. Poradie súťažiacich sa určí súčtom piatich najlepších odlietanych kôl. Pokiaľ sa odlieta menej než päť kôl, určí sa poradie súčtom všetkých odlietanych kôl.

8.6. Trieda F4 -makety -kategórie F4B, F4C, F4D, F4E, F4F

8.6.1. Súťažný program – Pokiaľ to miestne podmienky dovoľia, nie je nutné dodržať postup podľa: „Volume F4 Flying Scale Model Aircraft“, bod 6.1.3. Športového poriadku FAI / www.fai.org/page/ciam-code/.

8.6.2. Súťaž môže byť zahájená statickým hodnotením. Letové hodnotenie môže prebehnúť po ukončení statického hodnotenia, alebo môže prebiehať súbežne po zahájení statického hodnotenia.

8.6.3. Rozhodcovia – Pre verejné súťaže určí usporiadateľ minimálne troch rozhodcov s platnou kvalifikáciou z aktuálneho zoznamu rozhodcov RLM. Jeden z týchto rozhodcov je určený ako hlavný rozhodca.

8.6.4. Kontrolný prijímač - Pokiaľ usporiadateľ nemôže zabezpečiť kontrolný prijímač, je povinný na túto skutočnosť upozorniť v propozíciách.

8.6.5. Meranie hlučnosti – Pokiaľ nie je usporiadateľ schopný zabezpečiť meranie hluku, je povinný na túto skutočnosť upozorniť v propozíciách. V tomto prípade platí bod 6.4.3. Športového poriadku SR.

8.6.6. Bodovacie tabuľky – Usporiadateľ nie je povinný vydávať súťažiacim v priebehu súťaže, ani po jej ukončení kópie bodovacích tabuliek.

8.7. Trieda F5 – rádiom riadené modely s elektrickým pohonom

8.7.1. Kontrolný prijímač – Usporiadateľ nie je povinný zabezpečiť, ale je povinný na túto skutočnosť upozorniť v propozíciách.

9. NÁRODNÉ REKORDY

9.1. Podmienky pre priznanie rekordov

- 9.1.1. LERMAS uznáva a registruje ako národné rekordy len výkony dosiahnuté občanmi Slovenskej republiky.
- 9.1.2. Tabuľka zatriedení rekordov aj podmienky pre priznanie národných rekordov sú zhodné s podmienkami platnými pre registráciu svetových rekordov. Tieto podmienky sú uvedené v Športovom poriadku FAI časť 4., diel siedmy – rekordy.
- 9.1.3. Všetky potrebné potvrdenia sú oprávnení vystavovať a podpisovať oficiálni rozhodcovia a pozorovatelia prítomní pokusu o rekord s výnimkou bodu 9. c, z Kontrolného listu pre žiadosť o rekord Slovenskej republiky.

9.2. Odchýlky od Športového poriadku FAI platné pre národnej rekordy

- 9.2.1. Článok FAI 7.2.10. – Funkcionári a pozorovatelia: Pokusu o rekord Slovenskej republiky musí byť prítomný rozhodca s platnou licenciou LERMAS. Pokus musí dosvedčiť najmenej dvaja ďalší pozorovatelia – členovia LERMAS starší ako 21 rokov.
- 9.2.2. Článok FAI 7.10. – Spis pokusu o rekord: Platia všetky body s výnimkou, že miesto na sekretariát FAI sa všetky doklady potrebné pre priznanie národného rekordu predkladajú na sekretariát LERMAS.
- 9.2.3. Článok FAI 7.10.2. – Spisy pokusu o rekord zostávajú na sekretariáte LERMAS.

10. BEZPEČNOSTNÉ PRAVIDLÁ

10.1. Úvod:

Vo väčšine štátov sa dnes lieta s modelmi prevažne rekreačne a nie na súťažnej úrovni a často na verejnosti prístupných miestach s malou kontrolou, alebo bez vonkajšej kontroly. Akákoľvek nehoda spôsobená modelom lietadla môže viesť k poškodeniu majetku, zraneniu a prípadne aj smrti. Okrem takejto priamej škody dochádza k zlej verejnej mienke a tak k zhoršeniu podmienok pre modelárstvo.

Je maximálne dôležité, aby všetci členovia LERMAS, brali v prvom rade do úvahy bezpečnostné pravidlá. Akákoľvek nehoda spôsobená nedbanlivosťou je na prekážku rozvoja modelárskeho lietania.

Bezpečnostné pravidlá nie sú prekážkou potešenia z modelárskeho lietania ale vodidlom, stanovujúcim dôkaz, že modelári sú tak zodpovední, ako o sebe tvrdia.

Nie je dôkazom umenia či inteligencie, predvádzať vlastné schopnosti priamo medzi divákmi. Pilot modelu môže viesť čo robí, ale nemusí viesť, čo urobí iná osoba. Preto je jeho osobnou výhodou ak zaisť, aby jeho konanie nespôsobilo žiadnu nehodu. Preto je veľmi dôležité, aby akýkoľvek letecký model nebol predvádzaný na súťaži, či pred divákmi bez toho, aby prešiel riadnymi letovými skúškami.

Tieto bezpečnostné pravidlá sú prekladom z originálnych pravidiel FAI a sú upravené tak aby boli v nich integrované všetky modelárske kategórie.

10.2. Kompetencie v súvislosti s bezpečnosťou:

Nasledovní funkcionári sú oprávnení uplatňovať a vyžadovať dodržiavanie týchto bezpečnostných pravidiel:

- Jury
- Rozhodcovia (hlavný rozhodca, bodovači, časomerači, RSO, štartéri, ostatní rozhodcovia)
- Riaditeľ súťaže
- Vedúci organizačného tímu

10.3. Pravidlo týkajúce sa leteckých modelov a ich častí

Zakázané:

- a) Kovové listy vrtulí
- b) Opravované vrtule
- c) Kovové kolieska podvozkov
- d) Listy sklopných vrtulí, ktoré po sklopení smerujú dopredu
- e) Nedostatočné upevnenie motorov
- f) Ostré nábežné hrany krídla alebo stabilizátora
- g) Nesprávne nainštalované rádiové vybavenie
- h) Akékoľvek uvoľnené časti, ktoré by sa počas letu mohli oddeliť od modelu, alebo akokoľvek spôsobiť nehodu
- i) Všetky časti a súčasti posúdené kompetentnými funkcionármi ako nebezpečné

Odporúčané:

- a) Tupý vrchol kuželu alebo matice vrtule
- b) Model by mal byť označený menom, adresou a telefónnym číslom majiteľa (nálepkou)

10.4. Predletové kontroly

Pred každým letom musí modelár vykonať nasledovné kontroly:

- 10.4.1. Vždy bezprostredne pred letom musí modelár overiť aktuálny stav a správnu funkčnosť všetkých častí priamo sa podieľajúcich na bezpečnom lete modelu a upevnenie všetkých častí modelu s dôrazom na motor a vrtuľu
- 10.4.2. Uistiť sa, že frekvenčné pásmo, ktoré používa, je určené na modelárske účely.
- 10.4.3. Na miestach kde lieta väčší počet modelárov, je zavedený systém kontroly a identifikácie frekvencií
- 10.4.4. Skontrolovať plnú funkčnosť všetkých riadiacich plôch ešte pred naštartovaním motora
- 10.4.5. Skontrolovať plnú funkčnosť všetkých riadiacich plôch s naštartovaným motorom
- 10.4.6. Lietanie s modelom pred divákmi má byť realizované jedine ak model bol vyskúšaný a jednoznačne letu schopný

10.5. Pre upútané modely:

Bezprostredne pred každým pokusom o oficiálny let, musia byť lanká a rukoväť preskúšané ťahom, silou rovnajúcou sa:

- 50 (päťdesiat) násobku letovej hmotnosti modelu kategórie F2A
- 30 (tridsať) násobku letovej hmotnosti modelu F2C (najviac však 14 kg)
- 15 kg pre kategóriu F2D
- 12 (dvanásť) násobku v kategórii F2B, nie viac ako 20 kg, alebo 30 kg v prípade, že model váži 2 kg, alebo objem motora je viac ako 10 cm³.

Nárazuvzdorné prilby, pripevnené pásikom pod bradou., Pre mechanikov kategórie F2C a F2D a pre pilotov F2D je zakázané opustiť bez prilby stredový kruh.

10.6. Priebeh letu

Musí byť dodržiavané:

- 10.6.1. Neštartovať smerom kde sa nachádzajú žiadni diváci, ani iní modelári
- 10.6.2. Prvú otáčku nerobiť smerom, ku boxom, divákovi a parkovacím miestam
- 10.6.3. Nerobiť obraty priamo nad boxami, divákmi a parkovacími miestami
- 10.6.4. Nelietat' pred divákmi bez dostatočných skúseností, jedine v prítomnosti skúseného pomocníka
- 10.6.5. Pri použití navijakov a iných ťažných zariadení je zakázané ich odhadzovať
- 10.6.6. Nenechať ležať na zemi nezvinuté vlečné šnúry
- 10.6.7. Používanie vrtulí nad odporučený maximálny počet otáčok. V prípade použitia komerčne dostupných vrtulí dodržiavať hodnoty uvedené výrobcom
- 10.6.8. Počas natáčania gumového zväzku v modeloch F1B, musí byť navijak zabezpečený upevnením o telo modelára. Znamená to upevnenie bezpečnostným remienkom o zápästie, alebo pás, prípadne použitie iného efektívneho zabezpečenia v prípade vyšmyknutia z ruky
- 10.6.9. Nestáť v rovine otáčania vrtule
- 10.6.10. V prípade akejkoľvek poruchy stiahnuť plyn na minimálnu hodnotu a pristáť tak rýchlo, ako je to možné
- 10.6.11. Dbáť na kvalitné ukotvenie kladiek použitých na vlečenie

10.7. Pre upútané modely:

Počas letu je zakázané:

Úmyselne pustiť rukoväť, pokiaľ je model v pohybe (potrestanie: vylúčenie zo súťaže). Je povolené prevzatie rukoväte iným pilotom, alebo preloženie rukoväte do druhej ruky v prípade nebezpečenstva odhodenie rukoväte.

10.8. Raketové modely

Pre bezpečnú prevádzku raketových modelov platia všeobecné bezpečnostné pravidlá LERMAS a bezpečnostné pravidlá raketových modelov uvedené v medzinárodných FAI pravidlách pre kategórie „S“ - Section 4 – Aeromodelling Volume S Space Models.

10.9. Letové plochy

Letové plochy musia byť vyberané dostatočne vzdialené od nadzemného elektrického vedenia.

Štartovacia plocha musí byť vyberaná tak, aby bola zaručená bezpečnosť osôb a predmetov. Podmienky, ktoré treba pri výbere plochy brať do úvahy:

- sila a smer vetra
- relatívna poloha obývaných oblastí (hlukové opatrenia)
- ciest a železničných tratí (dopravné dôvody)
- parkoviská, priestory pre divákov
- orientácia prístávacej dráhy vzhľadom na smer vetra

10.9.1. Letové plochy musia byť dostatočne veľké, aby sa dal určiť voľný priestor 300 m na dĺžku a 100 m na šírku bez budov, ľudí alebo ciest

10.9.2. Na letových plochách vo vzdialenosti do 8 km (5 míľ) od ARP oficiálnych letísk, nesmie model letieť vyššie ako 120 metrov bez povolenia vedúceho lietania

10.9.3. Plochy pre kategórie rýchlostných a tímových modelov musia byť vybavené bezpečnostnými oploteniami vysokými najmenej 2,5 m (pravidlá FAI, časť 4C, odsek 2.2.2.c. Tieto oplotenia musia byť umiestnené dostatočne blízko, ale polomer tvorený oplotením nesmie byť menší ako 22 m. Oplotenie musí byť dostatočne pevné, aby zastavilo letiaci model

10.9.4. Letové kruhy pre kategórie F2B a F2D musia mať vyznačené na zemi bezpečnostné ohraničenie. Tento kruh musí mať polomer najmenej 25 m pre F2B a 22 m pre F2D. odporúča sa ho vyznačiť pružovanou páskou. Pilotný kruh pre F2B musí mať vyznačený jasne vyznačený stred.

10.9.5. Jediné súťažiaci, pomocníci a funkcionári majú dovolené sa pohybovať v bezpečnostnej zóne. Po splnení všetkých povinností (úloh) musia všetky osoby opustiť bezpečnostnú zónu.

10.10. Opatrenia

Všetky nebezpečné modely musia byť zo súťaží vylúčené. Pri porušení bezpečnostných pravidiel budú aplikované potrebné a predpísané opatrenia.

10.11. Návrhy

- ostré špičky vrtulových kuželov (hlavíc trupov) nezlepšujú žiadne výkonové charakteristiky modelu, ale môžu byť nebezpečnejšie ako zaoblené a to bez rozdielu, či ide o vetroň, alebo model poháňaný gumovým zväzkom
- zlomené vrtule sú nevyvážené a pôsobia tu nepravidelné sily. Vždy treba stáť za rovinou rotácie vrtule, najmä čo sa týka tváre
- modelárske palivo, lepidlá, laky a riedidlá sú toxické a horľavé
- hluk môže vážne poškodiť sluch. Počas chodu spaľovacieho motora sa odporúča použitie chráničov sluchu.

10.12. Tréningové lety, exhibície a podobne

Všetky vyššie spomenuté pravidlá a odporúčania rovnako platia pre tréningové a exhibičné lietanie. Všetky modelárske kluby sú povinné zverejniť tieto pravidlá medzi svojimi členmi a vyžadovať ich dodržiavanie pri každej príležitosti.

Príloha 1a (REKORDY) - Tabuľka zatriedení rekordov (zhodná s tabuľkou ABR FAI)

Príloha 1b (REKORDY) - Žiadosť o uznanie rekordu Slovenskej republiky

Príloha 1c - Kontrolný list pre žiadosť o priznanie rekordu Slovenskej republiky

Príloha 4 - Návrh podania zmien pravidiel (všeobecných / špecifickej kategórie)

Príloha 1a (REKORDY) - Tabuľka zatriedení rekordov

Kategória	Typ modelu	Trieda	Typ pohonu	Trvanie	Vzdialenosť v priamej linii	Dosiahnutá výška	Rýchlosť	
F1 voľný let	Klzák	Otvorená		101	102	103		
	Lietadlo	Otvorená	Pružný motor	104	105	106	107	
		Otvorená	Piestový motor	108	109	110	111	
	Klzák	F1A		112	Trvanie v súťaži			
	Lietadlo	F1B	Pružný motor	113	Trvanie v súťaži			
		F1C	Piestový motor	114	Trvanie v súťaži			
					TRVANIE			
					Kat. stropu I	Kat. stropu II	Kat. stropu III	Kat. stropu IV
					<8 m	8<15 M	15<30 m	>30 m
	Halový model	Otvorená	Pružný motor	115(a)	115(b)	115(c)	115(d)	
		F1D	Pružný motor	125(a)	125(b)	125(c)	125(d)	
		F1L	Pružný motor	116(a)	116(b)	116(c)		
		F1M	Pružný motor	117(a)	117(b)	117(c)	117(d)	
	Halový klzák	F1N		118(a)	118(b)	118(c)	118(d)	
					TRVANIE V SÚŤAŽI			
					Jeden let		Dva lety	6 letov
Halový model	F1D	Pružný motor		119	120	121		
model	F1L	Pružný motor		122	123	124		
F2 upútaný let	Lietadlo			RÝCHLOSŤ				
				Zdvihový objem cm ³				
				I	II	III	IV	
				0,00 až 1,00	1,01 až 2,50	2,51 až 5,00	5,01 až 10,00	
				130	131	132	133	
				Rých. v súťaži				
	F2A		Reaktívny motor		134			
F2C		Piestový motor	100 kôl - 57*					

Príloha 1a (REKORDY) - Tabuľka zatriedení rekordov, strana 2

Kategória	Typ modelu	Trieda	Spôsob pohonu	Trvanie	Vzdialenosť v priamej línii	Dosiahnutá výška	Prelet s návratom	Rýchlosť	Vzdialenosť	Rýchlosť na uzavretom okruhu
F3 RC modely	Lietadlo	Otvorená	Piest. motor	141	142	143	144	145	146	147
	Hydroplán	Otvorená	Piest. motor	148	149	150	151	152	153	154
	Klzák	Otvorená		155	156	157	158	159	160	161
	Vrtuľník	Otvorená	Piest. motor	162	163	164	165	166	167	168
	Lietadlo	F3D	Piest. motor							10 kôl 83
F5 RC modely	Lietadlo	Otvorená	El. motor S	171	172	173	174	175	176	177
			P	178	179	180	181	182	183	184
			SOL	185	186	187	188	189	190	191
			COMB	192	193	194	195	196	197	198
	Vrtuľník	Otvorená	El. motor	199	200	201	202	203	204	205
Lietadlo	F5D	El. motor							10 kôl 90	

Príloha 1b (REKORDY) - Žiadosť o uznanie rekordu Slovenskej republiky

Zväz modelárov Slovenska

Klub leteckých modelárov Slovenska

ŽIADOSŤ O POTVRDENIE POKUSU O REKORD LETECKÉHO MODELU							
Číselná identifikácia kategórie rekordu:							
Rekordný výkon:							
Dátum pokusu o rekord:							
Dosiachnutý výkon:	čas	hodiny:		minúty:		sekundy:	
	výška	metre:					
	rýchlosť	km/h:					
	časy stopiek	č. 1		č. 2		č. 3	
	vzdialenosť	km:					
Meno(á) uchádzača (-ov):							
Číslo športovej licencie:							
Príslušnosť klubu:							
Bydlisko:							
Charakteristiky modelu:							
Základné rozmery (mm):	Rozpätie:			Dĺžka:			
Nosná plocha (dm ²):							
Hmotnosť bez paliva:							
Hmotnosť s palivom:							
Minimálne zaťaženie:							
Maximálne zaťaženie:							
MOTOR / Elektrický motor:							
Typ / Vŕtanie:							
Zdvih / nominálny výkon [VA]:							
Zdvihový objem / napájací zdroj(e) P, S, SOL, COMB*:							
Typ článkov:							
Počet článkov:							
Celkové pracovné napätie (V):							
<p>Podpisom potvrdzujeme, že boli dodržané všetky požiadavky športových pravidiel pre danú kategóriu, v najvyššej miere, ktorú môžeme určiť, zahrnujúc pravidlo 7.1.2.</p>							
----- Podpis oficiálneho rozhodcu				----- Podpis(y) uchádzača(ov)			
----- Dátum:				----- Dátum:			

Prílohy:

Troj-pohľadový náčrt

Fotografie modelu

Kontrolný list pre žiadosť o rekord Slovenskej republiky (príloha 1c)

* zakrúžkovať použité

Príloha 1c - Kontrolný list pre žiadosť o priznanie rekordu Slovenskej republiky

Položka	POPIS	Kontrolná značka
VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE		
1	Vyplnená žiadosť o priznanie rekordu	☐
NEZABUDNÚŤ POTVRDENIE OFICIÁLNYM ROZHODCOM		
2	Troj pohľadový náčrt	☐
3	Fotografia(e) modelu	☐
4	Zoznam oficiálnych pozorovateľov, podpísaný oficiálnym rozhodcom	☐
5	Prehľad všetkých doplnkových údajov priložených do spisu	☐
6	Všetky doplnkové údaje podpísané oficiálnym rozhodcom	☐
7	Popis pokusu o rekord	☐
REKORD V DĺŽKE TRVANIA LETU		
8	Letová karta so záznamom obidvoch stopiek (napísané atramentom), podpísaná oboma časomeračmi	☐
9	Celkový záznam rekordu, zaokrúhlený na najbližšiu nižšiu celú sekundu, vyškrtnutím zlomkov sekundy	☐
10	Overenie presnosti stopiek alebo časomerného zariadenia	☐
11	Vyhlásenie, že trvanie vzletu hydroplánu neprekročil 2% celkového letového času	☐
12	Vyhlásenie, že trvanie chodu motora RC modelu nie je menej ako 98% celkového letového času	☐
13	Vyhlásenie o mieste štartu a pristátia RC modelu	☐
VÝŠKOVÉ REKORDY		
14	Záznam barografu	☐
15	Ak bol model sprevádzaný skutočným lietadlom, záznam barografu podpisuje pilot a oficiálny pozorovateľ	☐
16	Záznam o kalibrácii barografu, alebo kalibračná tabuľka	☐
17	Ak boli použité teodolity, musia byť priložené namerané hodnoty a výpočty	☐
18	Prehlásenie o spôsobe merania a výpočtu	☐
19	Záznam o mieste štartu a pristátia	☐
RÝCHLOSTNÉ REKORDY V PRIAMEJ LÍNII (voľne lietajúce a RC modely)		
20	Záznam časov nameraných oboma časomeračmi na pri každom z dvoch predpísaných preletov	☐

Položka	POPIS	Kontrolná značka
21	Prehlásenie o vytýčení meraného úseku	☐
22	Prehlásenie o metodike merania rýchlosti	☐
RÝCHLOSTNÉ REKORDY NA KRUHOVEJ DRÁHE (upútané modely)		
23	Záznam časov meraných obomi stopkami	☐
24	Potvrdenie, že dĺžka laniek (polomer dráhy) zodpovedá predpísaným rozmerom	☐
25 REKORDY VO VZDIALENOSTI NA PRIAMEJ LÍNII		
A	Úradná mapa zobrazujúca záznam preletenej trasy, miesto štartu a pristátia	☐
B	V mierke 1:100000 pre vzdialenosť do 50 km	☐
C	V mierke 1:200.000 pre vzdialenosti 50 až 500 km	☐
26	Súradnice miesta štartu a pristátia pri vzdialenosti nad 100 km (napr. pomocou GPS)	☐
A	Výpočet vzdialenosti vykonaný zememeračskou spoločnosťou, vrátane potvrdenia presnosti výpočtu	☐
27	Potvrdenie skutočného miesta pristátia s odkazom na plánované miesto pristátia písomne ohlásené v žiadosti o rekord	☐
REKORD VZDIALENOSTI NA UZAVRETEJ TRATI		
28	Popis a náčrt vytýčenej trate	☐
29	Potvrdenie premerania trate	☐
30	Potvrdenie o mieste štartu a pristátia (modely s pohonom)	☐
RÝCHLOSTNÉ REKORDY NA UZAVRETEJ TRATI		
31	Záznam časov zaznamenaných obomi časomeračmi	☐
32	Popis a náčrt vytýčenej trate	☐
33	Potvrdenie premerania trate	☐

Pozn.: všetky potvrdenia sú oprávnení podpisovať oficiálni rozhodcovia a pozorovatelia prítomní pri pokuse o rekord, s výnimkou bodu 26A.

V kolónke Kontrolná značka označiť keď OK a „X“ keď sa nevykonáva

Príloha 2 – POMÔCKA PRE ZOSTAVENIE PROPOZÍCIÍ SÚŤAŽE

Propozície letecko - modelárskej súťaže kategórie F1A, F1B, F1C

- Usporiadateľ: Aeroklub Slovenskej republiky (povinné pri medzinárodných súťažiach)
Zväz Modelárov Slovenskej Republiky
- Organizátor: Letecko - modelársky klub „PRÍPADNÝ NÁZOV“, v „MESTO“
- Číslo súťaže: MMM (je uvedené v Kalendári súťaží SR)
- Dátum konania: 29. Februára 2008
- Miesto konania: Pastvina pri Hrone (doplniť mapku, alebo aspoň popis: 12 km severozápadným smerom od ..., po ceste číslo ..., smer ...)
- GPS: uviesť GPS súradnice miesta konania, prípadne miesta registrácie, ak je iné, než miesto konania
- Kategórie: F1A, F1B, F1C – všetky vekové kategórie – jednotlivci
- Pravidlá: Športový poriadok FAI s povolenými odchýlkami od pravidiel podľa Športového poriadku SR
- Hlavný rozhodca (jury): Novák Ignác (pri usporiadaní medzinárodnej súťaže je Jury trojčlenná)
- Riaditeľ súťaže: Novotný František
- Prístup: platná licencia LERMAS, je/nie je povolená účasť zahraničných súťažiacich. Pokiaľ je povolená účasť zahraničných súťažiacich, musí byť držiteľom licencie FAI a mať uzavreté osobné poistenie zodpovednosti voči tretím subjektom (doklad)
- Vklady (štartovné): seniory – XX,- €
juniori a žiaci – YY,- € (atď.)
Uviesť, či sa vklad platí s prihláškou, alebo je možné zaplatiť na mieste. Ak sa platí vopred, **MUSÍ** byť uvedené číslo účtu a variabilný symbol. **Konštantný symbol vždy 0558 (iné platby)**
- Hodnotenie: najlepší traja súťažiaci v každej kategórii a každej vekovej skupine dostanú diplomy a vecné ceny, ktoré venoval ...
- Protesty: v zmysle Športového poriadku SR - s vkladom 10,- €
- Prihlášky: meno
kontaktná adresa
telefónne číslo / fax
e – mail:
- Uzavierka prihlášok: 1 týždeň (mesiac) pred súťažou, alebo aj na mieste (uzáverku prihlášok oznámiť len v prípade, že je očakávaný veľký počet účastníkov)

Pokiaľ je stanovená uzáverka prihlášok, musí usporiadateľ potvrdiť prihlášku!!!

Registrácia: na mieste, najneskôr 15 minút pred zahájením prvého kola

Program:

29.2. 2008	od 7:00	– prezentácia
	8:00	– nástup súťažiacich, spresnenie pravidiel, letového priestoru, ...
	8:30 – 15:30	– priebeh súťaže (kola, kategórie, ...)
	16:00	– vyhlásenie výsledkov

Občerstvenie: je možné na letisku / usporiadateľ nezabezpečuje

Ubytovanie: v mieste..., hoteli, internáte,... / usporiadateľ nezabezpečuje, účastníci majú možnosť postaviť si stan, alebo obytný prívos za poplatok priamo na letisku, alebo v kempu vzdialenom X km v mieste...

Príloha 3 – POMÔCKA PRE ZOSTAVENIE VÝSLEDKOVEJ LISTINY

Výsledková listina z letecko - modelárskej súťaže kat. H
 Číslo súťaže: 430
 Usporiadateľ: Modelklub „Salaš Hron“
 Dátum konania: 29. Februára 2008
 Počasie: jasno, vietor SZ ráno 1 m×s⁻¹, neskôr 5 m×s⁻¹
 Kategórie: H – všetky vekové skupiny
 Pravidla: Športový poriadok SR
 Riaditeľ súťaže: Novotný František
 Hlavný rozhodca alebo členovia jury: Novák Jozef
 Spracovanie výsledku: Omáčka Ján

Výsledky:

Tu musí byť uvedené:

Poradie	Meno a priezvisko súťažiaceho	Veková skupina	Licencia	Klub	Výkony v jednotlivých kolách	Celkový súčet
---------	-------------------------------	----------------	----------	------	------------------------------	---------------

Do výsledkovej listiny sa zapíšu všetci súťažiaci s platným výsledkom, ktorí sa súťaže zúčastnili. Počítajú sa aj súťažiaci, ktorí majú výsledok 0.

Možné príklady výsledku 0: Súťažiaci na súťaž prišiel, ale rozbil model, model mu uletel, u makiet sa uvádza statické hodnotenie, ale letová časť z nejakého dôvodu chýba, ... atď.

Do výsledkovej listiny sa zapíšu aj súťažiaci, ktorí sa prihlásili a zaplatili súťažný vklad, ale súťaže sa nezúčastnili (napr. nepricestovali). U nich sa namiesto výsledku napíše "nedostavil sa" (nehodnotí sa).

Príklad:

				Kolo									
H – žiaci:		Licencia	Klub	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Výsl.	Vek
1.	Tomík Roman	024 – 32	LMK Súľov	35	45	60	60	0	23	48	55	326	
2.	Krupa Tomáš	123 – 24	LMK Žilina	35	33	45	56	55	128	XXX		352	
3.	Hancil Peter	078 – 45	LMK Mor. Lieskové	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
-	Krížik Peter	256 – 5	LMK Senica	nedostavil sa (nehodnotí sa)									
-	Motl Pavel	256 – 6	LMK Senica	nedostavil sa									
H – seniori:													
1.	Cevan Ján	599 – 1	Individuálny	60	60	55	23	48	...	xxx		246	
2.	Král Jozef	123 – 2	LMK Bratislava	25	60	49	55	20	...	xxx		209	
3.	Jandel Jaromír	222 – 25	LMK Ružomberok	60	45	52	33	16	...	xxx		206	J
4.	Bek Jozef	123 – 19	LMK Bratislava	22	60	45	55	...	xxx			182	J
5.	Zima Jozef	256 – 12	LMK Senica	33	55	44	26	....	xxx			158	

Vekové skupiny sa rozdeľujú podľa 5.1.

Vo výsledkovej listine sa hodnotia samostatne, pokiaľ sa zúčastnia najmenej 3 súťažiaci vo vekovej skupine. V prípade, že je vo vekovej skupine menej ako 3 súťažiaci, priradia sa do staršej vekovej skupiny.

Vo výsledkovej listine sa musia uviesť všetky protesty a ich riešenie, prípadná diskvalifikácia súťažiaceho aj s uvedením dôvodu.

Ďalej tu musia byť uvedené aj prípadné odchýlky od platného Športového poriadku FAI. Na záver výsledkovej listiny musí byť uvedené kto výsledkovú listinu spracoval, podpisy hlavného rozhodcu alebo predsedu jury a riaditeľa súťaže.

Príloha 4 - Návrh podania zmien pravidiel (všeobecných, špecifickej kategórie)

Dátum: XX
 Návrh podaný: tréner kategórie, klub, predseda rady
 Schválené počtom hlasov (hlasovanie prebieha v rámci príslušnej kategórie):

	Za:	Proti:	Zdržal sa:
Celkom počet:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Športové pravidlá zväzok: kategória xx, alebo sekcia všeobecných pravidiel
 Nadpis sekcie: pravidlá len zriedkavo neobsahujú nadpis. Ak ho obsahujú, musí byť uvedený
 Kategória: XXX
 Číslo a nadpis paragrafu: x.x.x. a nadpis, tak ako je uvedený v príslušnej sekcii pravidiel
 Príslušné číslo strany: xx

Tento návrh je:	Zmena pravidiel	☐	Bezpečnosť	☐	Hlučnosť	☐	Iné	☐
	Vysvetlenie	☐						

polia označiť X tak, ako je potrebné

Vpísať pokyny:

Napríklad: vložiť novú vetu na konci X.X.X.

Vpísať zmenený text:

Napríklad: vložiť novú vetu na konci X.X.X.

Vymazaný text preškrtnúť ~~toto je preškrtnutý text~~, toto je vložený text

Vpísať zdôvodnenie:

Príklad zdôvodnenia návrhu.

Vpísať doplňujúce údaje pre navrhované technické doplnky:

Nie vždy je potrebné alebo možné, ale ak je potrebné, sem vpísať, alebo priložiť samostatný list ak je to potrebné.

Poznámky:

- (i) viacnásobné návrhy môžu byť v rovnakom dokumente, ale každý návrh musí byť na samostatnej strane, presne zostavený a musí mať príslušnú formu
- (ii) nie je potrebné posilať tlačenej dokument na sekretariát FAI
- (iii) návrhy musia byť zaslané vo formáte RTF alebo Word vo verzii 97-2013 (prípona súboru rtf, doc alebo .docx)
- (iv) poslať prostredníctvom tohto formulára mailom. Formulár je prístupný na webovom portáli RLM
- (v) ak sa jedná o väčší rozsah strán, môže byť formulár na viacerých listoch

Pozor, návrhy zaslané bez použitia tohto formulára nebudú akceptované.